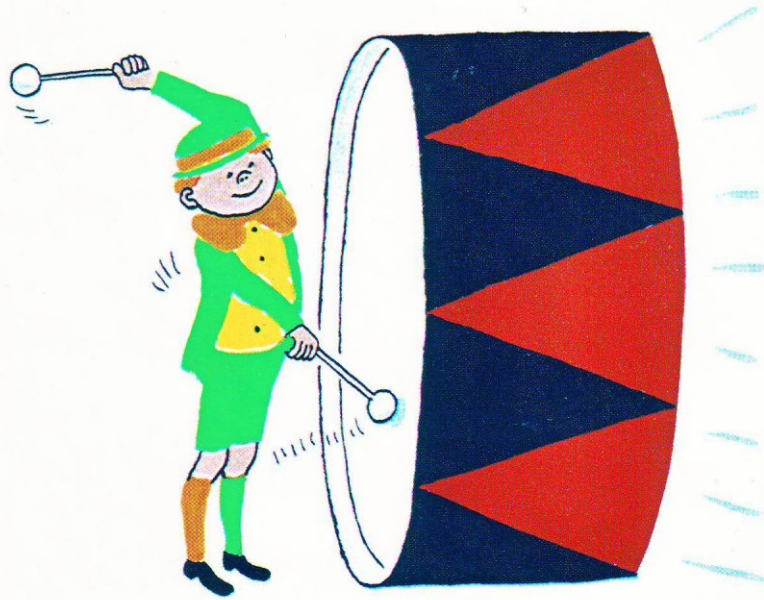

Literatura pro děti a mládež

Litteratur for barn og ungdom

Lennart Helsing

TANKAR OM
BARNLITTERATUREN

RABÉN & SJÖGREN

Lennart Helsing

Slovník autorů literatury pro děti a mládež I. (nakl. Libri, 2007)

- HELLSING Lennart, 5. 6. 1919 Fagersta (Švédsko), švédský básník, prozaik, překladatel, literární kritik a teoretik. Vystudoval techniku a žurnalistiku. Jeho debut, *Katten blåser i silverhorn* (1945, Kocour troubí na stříbrný roh), zahájila řadu padesáti dětských knih. Jeho poezie pro děti je hravá a rytmická, vychází z kořenů lid. poezie, říkanek a hádanek, jakož i nonsensových veršů anglických (limerik), ale dává jim nový, originální obsah a poselství. Experimentuje s jazykem a svými novotvary posouvá jeho tradiční hranice; používá vázaný verš, neboť je přesvědčen, že veršovaná poezie aktivizuje životní energii a silněji oslovuje celou bytost čtenáře. Nejznámější z jeho sbírek, plných rytmické poezie jsou....

Instituty dětské literatury

- **Norsk barnebokinstittutt** (Norge). <https://barnebokinstittuttet.no/>
- **Svenska barnbokinstittutt** BSI (Sverige)
<https://www.barnboksinstittuttet.se/>
- **Center for Børns Litteratur og Medier** (ved Aarhus Universitet)
- <https://cfb.au.dk/omcfb/>
- <https://kulturoginformation.dk/perspektiv/fagmagasinet/2019/perspektiv-nr-2/ny-professor-i-boernelitteratur-med-blik-for-bibliotekarernes-rolle>

IBBY

International board on books for young people

- podporovat mezinárodní porozumění prostřednictvím dětských knih
 - podporovat vydávání a šíření kvalitních dětských knih, a to zejména v rozvojových zemích
 - vyzdvihovat pozitivní výchovné vlivy četby a médií,
 - chránit práva dítěte podle [Úmluvy OSN o právech dítěte](#).
-
- udělovat mezinárodní ceny v oblasti tvorby pro děti a mládež
 - (**Andersen Award** od 1956, od 1963 i pro ilustrátory)

-

- Gramotnost
- Funkční gramotnost
- Literární gramotnost

- Literárním textem pak rozumíme takový text, jehož stěžejním ukazatelem je stylistická a obsahově estetická kvalita textu (Gebhartová, 2011). Literatura tak umožňuje dětským čtenářům rozvoj estetického vnímání, ovlivňuje jejich vztah k četbě a knihám, podporuje fantazii a sdílení poznatků a prožitků s textem spojených.

Dětská literatura

- Neintencionální literatura – původně napsána pro dospělé čtenáře, postupem času však našla své využití především u dětských čtenářů (Robinson Crusoe, Gulliverova cesta)
- Intencionální literatura – napsána záměrně pro dětského čtenáře (Orbis sensualium pictus)

žánry

- Poezie, říkadla, nonsens
- Dobrodružná literatura (Jostein Gaarder: Tajemství karet)
- Historická literatura (Torill Thorstad Haugerová: V zajetí vikingů)
- Detektivní próza (Astrid Lindgrenová: Kalle Blomkvist)
- Autorská pohádka (Thorbjørn Egner: Loupežníci z Veselíčka)
- Fantasy (Siri Pettersenová)
- Vědeckofantastická literatura (Tor Åge Bringsværd)
- Literatura faktu (Gaarder: Sofiin svět)